

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 153 184/99-11060
Signatura: bo3cs112

Oblastní pracoviště č. 15 Zlín
Okresní pracoviště Uherské Hradiště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Tupesy 687 07 Tupesy
Identifikátor ředitelství:	600 124 461, IZO: 102 743 088
Ředitelka školy:	Marie Rybářová
Zřizovatel:	Obec Tupesy, OÚ Tupesy
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Uherské Hradiště, Na Morávce 1037, 686 01 Uherské Hradiště
Termín inspekce:	2. - 4. červen 1999
Školní inspektoři:	Mgr. Stanislav Reňák, Mgr. Brůzl Miloslav, Mgr. Jana Zapletalová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy, záznamy z hospitací, dokumentace ředitelky školy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní škola Tupesy je úplná škola s devíti třídami. Po poslední rekonstrukci se výrazně zlepšily materiálně technické a psychohygienické podmínky výuky. Orientační inspekce byla zaměřena na sledování podmínek a průběhu vzdělávání se zaměřením na kvalitu výuky jazyka českého, dějepisu, matematiky a jazyka německého.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka probíhá ve světlých a prostorných třídách, jejichž vnitřní úprava se postupně doplňuje. Některé učebny mají odborné vybavení pro výuku určitých předmětů. Celkovou estetickou úroveň tříd dotváří výzdoba z žákovských prací a květin. Pracovní místa pro učitele jsou vyhovující. Kabinety sledovaných předmětů umístěné v půdní vestavbě splňují požadavky na efektivní uložení pomůcek vzhledem k jejich využitelnosti ve výuce.

Při výuce českého jazyka a literatury žáci mají k dispozici schválené učebnice, pro pravopisné a slohové procvičování mají učitelé i žáci k dispozici další doplňující učební texty a názorné materiály. V jazykových hodinách při výuce v šesté třídě byly používány učebnice staršího vydání, na příští školní rok je naplánována výměna těchto učebnic.

V hospitovaných hodinách dějepisu měli žáci možnost pracovat s učebnicemi určenými pro vzdělávací program Základní škola. Při výuce byla ve třídě k dispozici nástěnná mapa. Dějepisné atlasy moderní doby škola pro nedostatek finančních prostředků nezakoupila.

Učitelé i žáci si mohou ve stanovených hodinách půjčovat knihy ve školní knihovně, kde je zastoupena beletrie a částečně i odborná literatura. Část odborné literatury mají učitelé umístěnou ve svých kabinetech.

Pro výuku němčiny jsou používány učebnice řady „Wer, Wie, Was?“, kde ještě chybí nové změny pravopisu. Ve škole není odborná učebna, chybí pomůcky zejména z oblasti reálií německy mluvících zemí.

Škola má k dispozici základní vybavení pro výuku matematiky. Je zabezpečena po stránce vhodných učebnic a sbírek úloh. Z pomůcek chybí zejména novější typy modelů těles. Didaktická technika není připravena k pravidelnému efektivnímu využívání.

Materiálně technicky podmínky výchovně vzdělávací činnosti ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučovacího dne a délka přestávek je v souladu s ustanovením § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole.

Rozvrh hodin splňuje požadavky citované vyhlášky na řazení hodin a jejich počet v jednom sledu. Vyučovací hodiny předmětů náročných na vnímání jsou v průběhu vyučovacího dne zařazovány do pásma efektivního vnímání.

Estetický vzhled tříd, stejně jako interiér školy, má spíše nadprůměrnou úroveň. Vesměs je zde vytvořeno podnětné pracovní prostředí. Ve všech prostorách školy je příkladná čistota a pořádek.

Vybavení pracovních míst učitelů je na průměrné úrovni. Žákovský nábytek odpovídá velikostně antropometrickým potřebám, je vcelku dobře udržován a plánovitě je renovován či doplňován.

Pitný režim je na škole propagován i realizován také prostřednictvím instalovaného nápojového automatu s vhodnou nabídkou.

Psychohygienické podmínky byly hodnoceny jako nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole pracuje 13 pedagogických pracovníků včetně vychovatelky školní družiny, provoz školy a školní jídelny zajišťuje osm provozních pracovníků.

Přehled výuky v jednotlivých ročnících 1. stupně a sledovaných předmětech 2. stupně:

Z následující tabulky vyplývá, že 100 % výuky na 1. stupni je zajištěno učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Jazyk německý vyučuje jedna učitelka pro tuto výuku odborně i pedagogicky způsobilá.

1. stupeň

Třída	Celkem hodin	A *)	%	N *)	%
1.	20	20	100	0	0
2.	22	22	100	0	0
3.	23	23	100	0	0
4.	24	24	100	0	0
5.	25	25	100	0	0
Celkem	114	114	100	0	0

2. stupeň

Předměty	Celkem hodin	A *)	%	N *)	%
Německý jazyk	12	12	100	0	0
Český jazyk	16	12	75	4	25
Dějepis	8	8	100	0	0
Matematika	16	16	100	0	0

*) A- odučeno pracovníky s odbornou i pedagogickou způsobilostí, N- odučeno pracovníky bez odborné nebo pedagogické způsobilosti.

Český jazyk a literaturu v šesté třídě vyučuje učitel bez odborné způsobilosti. Zajištění výuky ostatních hodin jazyka českého a literatury i dějepisu na 2. stupni ZŠ je v souladu s obsahem vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Věk vyučujících je optimální.

Výuka jazyka německého a matematiky je ve škole zajišťována učiteli pro výuku těchto předmětů odborně a pedagogicky způsobilými.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů jsou nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Pro výuku v 1. - 8. ročníku si škola zvolila vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2 a v 9. ročníku jsou realizovány učební plány a osnovy čj. 18730/91-20. Zvolené vzdělávací programy byly předepsaným způsobem schváleny.

Učební plány jsou realizovány v rozvrhu hodin v souladu s uvedenými vzdělávacími programy. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny v souladu s tematickými a časovými plány učiva, které mají vyučující zpracovány. Jejich plnění je průběžně kontrolováno.

Porovnáním tematických plánů se zápisy v třídních knihách v českém jazyce a literatuře bylo zjištěno, že v šesté a osmé třídě je kladen větší důraz na probírání a procvičování učiva mluvnického. Z kontroly sešitů žáků šesté třídy vyplynulo, že i slohové učivo bylo probráno, ale procvičování praktických dovedností žáků se uskutečňovalo převážně formou domácí přípravy.

Škola využívá variability zvolených vzdělávacích programů a nabízí žákům volitelné a nepovinné předměty. Individuální volba vzdělávacích aktivit umožňuje rozvíjet jazykové a matematické znalosti a uspokojit zájmy žáků o informatiku. Z nepovinných předmětů nabízí škola náboženství, část hodin informatiky a sportovní hry. Při výběru volitelných a nepovinných předmětů škola podle svých omezených možností uspokojuje zájmy žáků

a rodičů. Škola vypracovává individuální programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Všechny slohové kontrolní práce, čtvrtletní práce mluvnického charakteru a čtvrtletní práce z matematiky byly napsány a řádně opraveny.

Výuka dějepisu v 7. - 9. ročníku probíhala zcela v souladu s obsahem vypracovaných tematických plánů. Tematický plán dějepisu pro 6. třídu v době inspekce zcela naplňován nebyl. Předmětová komise má návrh na nové časové a obsahové rozvržení učiva podle určeného počtu vyučovacích hodin dějepisu od 6. do 9. třídy.

Učební osnovy ve výuce českého jazyka a literatury, dějepisu, matematiky a německého jazyka byly plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Jazyk český - 1. stupeň ZŠ

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve třech hodinách v 1., 2. a 5. ročníku. Všechny vyučovací jednotky byly učitelkami dobře promyšlené a připravené. Osnovy jsou plněny v souladu se zvoleným učebním programem a tematickými plány. Klasické frontální metody byly doplňovány soutěží a místy i zadáváním problémových úloh. V malé míře byly využívány pomůcky a didaktická technika. Poměrně málo prostoru bylo věnováno samostatné práci žáků a závěrečnému zopakování a shrnutí učiva hodiny. Atmosféra ve třídách a vztahy mezi učiteli a žáky jsou pozitivní. Znalosti žáků jsou průběžně kontrolovány, převládalo slovní pozitivní hodnocení.

Kvalita vyučování jazyka českého na 1. stupni je spíše nadprůměrná.

Český jazyk a literatura

Výuka byla sledována ve čtyřech hodinách u dvou vyučujících. Ve všech sledovaných hodinách učitelé splnili stanovený cíl a prokazovali pěkný přístup k žákům. Zvolené metody a formy práce v jazykových hodinách odpovídaly charakteru učiva, vedly však jen částečně k větší aktivitě žáků. Žáci se chovali přirozeně, plnili pokyny vyučujících, někdy odpovídali jen na položené dotazy, ale měli možnost vyslovit svůj názor. Opakování staršího učiva bylo zařazeno, ale pouze v jedné hodině byly výkony žáků *hodnoceny*.

Část literární hodiny byla věnována četbě ukázky, žáci byli pasivní, delší čtený text je nezaupal. Vyučující se při rozboru ukázky soustředil převážně na obsahovou stránku, jazykové a kompoziční složce nevěnoval pozornost. Při aplikaci základních myšlenek z přečtené ukázky na vlastní jednání a chování žáci vystupovali aktivně s vlastními názory a příklady.

Úroveň výuky českého jazyka a literatury hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Dějepis

Ve všech třech sledovaných hodinách žáci neprojevovali téměř žádnou aktivitu, při opakování staršího učiva nepřesvědčili ve svých odpovědích, že pochopili probírané dějinné souvislosti. Když na dotaz učitele nereagovali, uvedl vyučující správnou odpověď sám. Vlastní výklad nového učiva ze strany pedagoga, ve kterém se objevily i věcné nepřesnosti, spočíval převážně jen ve vysvětlování základních pojmů v diktovaném textu, který si žáci zapisovali. Práce s učebnicí se jevila jako náhodná, její zařazení nezapadlo organicky do celkové stavby hodiny. Úroveň náhodně vybraných sešitů byla dobrá. Při kontrole žákovských knížek bylo zjištěno, že v klasifikaci převažují známky z písemného prověřování učiva.

Výuku dějepisu hodnotíme jako podprůměrnou.

Jazyk německý

V průběhu orientační inspekce bylo hospitováno ve třech vyučovacích hodinách na II. stupni ZŠ.

Ze záznamů z hospitací vyplývá, že sledované hodiny byly dobře promyšlené a připravené, téma a cíl hodiny byly žákům jasně deklarovány, v pokynech a hodnocení učitelky nebylo dostatečně využíváno němčiny. Z didaktické techniky je využíván především magnetofon.

Ve sledovaných hodinách chyběl větší podíl samostatné práce žáků, malý důraz byl kladen na individuální přístup k žákům a motivaci, ne vždy byla práce žáků v závěru hodiny učitelkou shrnuta a zhodnocena. Hodnocení a klasifikace písemných projevů žáků jsou spíše sporadické, důraz je kladen zejména na ústní zkoušení.

ČŠI hodnotí úroveň výuky jazyka německého jako průměrnou.

Matematika

Výuka matematiky byla sledována ve čtyřech vyučovacích hodinách. Úroveň výuky se odrážela od osobnostních předpokladů jednotlivých učitelů. Jejich vyučovací projev byl zpravidla velmi dobrý. Všechny měly zřetelně stanovené cíle z hlediska formy i obsahu. Žáci získávají znalosti a dovednosti v žádoucím rozsahu a tempu. Vyučovací metody byly adekvátní danému tématu a přiměřené věku žáků.

S výjimkou jedné hodiny převládal v hospitovaných hodinách matematiky klasický přístup ke stavbě vyučovacích hodin ve výběru forem a metod práce. Učivo bylo podáváno věcně správně, byl kladen důraz na přesnost, pohotovost, zpravidla už méně na rozvoj logického myšlení. Podle potřeby byl výklad podpořen názorem. Práce byla dobře organizovaná a intenzivní. Většina žáků má osvojeny potřebné návyky a postupy práce. Jen ojediněle byly zadávány diferencované úkoly, rezervy jsou i ve využívání didaktické techniky. Podíl samostatné tvořivé práce žáků v jednotlivých hodinách nebyl vždy volen v optimální míře.

Pracovní kázeň byla ve všech sledovaných hodinách velmi dobrá. Žáci byli průběžně aktivizováni, pracovali se zájmem. Sešity jsou vedeny zpravidla systematicky, kvalita písemných záznamů žáků je rozdílná. Chybí jejich důslednější pravidelná kontrola.

Byly předloženy čtvrtletní kontrolní písemné práce žáků. Systém zadávání čtvrtletních kontrolních prací je koordinovaný, způsob jejich hodnocení je orientován na prokázané znalosti žáků vzhledem ke zvládnutým matematickým jevům. U jednotlivých vyučujících jsou rozdíly ve kvalitě zpracování jejich výsledků, písemně zpracovaná analýza nejčastějších chyb zpravidla chybí. Efektivní využívání zpětné vazby při odstraňování nedostatků je tak sníženo.

Škola se pravidelně zapojuje do matematických soutěží.

Výuka matematiky na škole byla celkově hodnocena jako průměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Škola se řídí řádem školy, který obsahuje všechna ustanovení požadovaná vyhláškou MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole. Velmi podrobně stanoví další nezbytná pravidla provozu školy. Posilování mravních hodnot, úcty k člověku, humanistických a demokratických tradic je deklarováno ve zpracované koncepci a plánu školy.

Učitelé poskytují podle potřeby žákům radu a pomoc. Velmi dobře je zpracovaná a v souladu s plánem je realizována prevence závadových jevů. Chování žáků je na dobré úrovni, škola vykazuje znaky harmonických vztahů. Podle potřeby jsou přijímána účinná opatření. Škola vytváří dobré podmínky pro individuální rozvoj osobnosti žáků.

Práce školy v této oblasti byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 obsahuje všechny základní části požadované § 17e, odstavce 2 zákona č. 564/1991 Sb., ve znění zákona č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství.

Jednotlivé oddíly jsou zřetelně označené a oddělené. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány dobře po stránce obsahové i věcné, v jednotlivých oddílech má zpráva velmi dobrou vypovídající hodnotu o stavu a činnosti školy za uplynulé období.

Výroční zpráva byla projednána s pracovníky školy, odeslána radě školy, zřizovateli a školskému úřadu.

Předložená výroční zpráva za školní rok 1997/98 má nadprůměrnou úroveň.

8 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

V roce 1998 byla na další vzdělávání vymezena částka 10.600,- Kč. Tyto prostředky byly účelně a efektivně vyčerpány zejména na jazykové a metodické kurzy a semináře zaměřené na problematiku výpočetní techniky a začínajících učitelů. Pozornost byla rovněž věnována akcím v oblasti předmětů výchovného charakteru, pedagogiky a výchovného poradenství včetně protidrogové prevence. Ředitelka školy ukončila třísemestrové specializační studium pro řídicí pracovníky. V roce 1999 vychází účast učitelů v dalším vzdělávání zejména z nabídky Střediska služeb školám v Uherském Hradišti.

V oblasti péče o další vzdělávání ČŠI školu hodnotí jako spíše nadprůměrnou.

9 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství vykonává pedagogický pracovník, který pro tuto činnost nesplňuje požadavky vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, ale při svém působení dokáže využít zkušeností z mnohaleté pedagogické praxe. Využívá informací a materiálů z pedagogicko-psychologické poradny (PPP), zúčastňuje se odborných kurzů a přednášek. Ve své práci se řídí kvalitně zpracovaným plánem. Koordinuje spolu s třídními učiteli nejvyšších ročníků veškeré činnosti, které souvisejí s profesní orientací a volbou budoucího povolání žáků, vede přehledně potřebnou dokumentaci. Podává základní informace ostatním vyučujícím o integrovaných žácích na 2. stupni ZŠ. Ze strany pedagogů je k nim uplatňován individuální přístup. Všechny materiály o těchto žácích jsou zajištěny před možným zneužitím a jsou uloženy v dokumentaci, kterou vedou třídní učitelé.

Péči o žáky se specifickými poruchami učení na 1. stupni realizuje od letošního školního roku jedna vyučující s odborným vzděláním pro tuto činnost. Žákům se věnuje individuálně ve vymezeném čase ve třech odděleních podle věku žáků. O výsledcích svého působení podává průběžné informace ostatním učitelkám 1. stupně, spolupracuje s PPP.

Pro oblast drogové prevence a prevence sociálně patologických jevů je určen další pedagog, který pro tuto činnost absolvoval vzdělávací kurz a vykonává ji prvním rokem.

Postupuje podle zpracovaného plánu, pro žáky vede informační nástěnku a organizačně zabezpečuje besedy s odborníky. Aktuální témata spojená s danou problematikou se také odrážejí ve výuce některých předmětů.

Úroveň výchovného poradenství je nadprůměrná.

10 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Podle plánu práce na školní rok 1998/99 je nabídka mimoškolních aktivit, kterých se žáci účastní nebo které škola sama pořádá, rozsáhlá a obsahově pestrá. Všechny uskutečněné akce vhodně doplnily výchovně vzdělávací činnost školy. Patří k nim nejen návštěvy výstav, galerií a muzeí, ale i pravidelné exkurze vzdělávacího charakteru a další akce zahrnující převážně oblast kulturní a společenskou i činnost sportovně a turisticky zaměřenou. Žáci školy se zúčastnili různých olympiád a soutěží, někteří byli úspěšní v rámci okrsku i okresu. Nejvýraznějšího úspěchu dosáhla žákyně školy 1. místem v okrese v literární soutěži „Pantoflíček“.

Ke zlepšení celkového kulturního povědomí žáků přispívají také pravidelné návštěvy divadelních představení. Žáci se rovněž podílejí na vlastních kulturních programech, z nichž některé byly pořádány i pro veřejnost. V současné době právě vrcholí příprava na školní akademii u příležitosti 125. výročí založení školy.

ČŠI hodnotí další vzdělávací aktivity školy jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh vzdělávání na škole byly celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Stanislav Reňák v. r.

členové týmu Mgr. Miloslav Brůzl v. r.

Mgr. Jana Zapletalová v. r.

V Uherském Hradišti dne 11. června 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 23. června 1999

razítko

Podpis ředitelky školy

Marie Rybářová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obecní úřad Tupesy	1999-07-07	184a /99
Školský úřad: ŠÚ Uh. Hradiště	1999-07-07	184b /99
Rada školy: Lub. Balant, Zlechov 487	1999-07-07	184c /99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek